

In memoriam

Dr. sc. fra Anđelko Badurina (1935. – 2013.)

Anđelko Badurina rođen je 2. listopada 1935. u Lunu na Pagu. Gimnazijsko obrazovanje započeo je u Senju, nastavio u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, a završio u Splitu. Za svećenika je zaređen 1961. u zagrebačkoj katedrali. Diplomirao je teologiju 1963. i nastavio je pohađati poslijediplomski studij na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Zatim je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisao i diplomirao povijest umjetnosti. Godine 1969. zaposlen je u Institutu za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu kao stručni suradnik (od 1975. do 1990. Centar/Institut za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu). U početku je bio tajnik Instituta, a od lipnja 1971. do travnja 1972. i vršitelj dužnosti direktora Instituta, a potom je nastavio u znanstvenim zvanjima. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s područja povijesti umjetnosti obranio je magisterij (*Illuminacija srednjovjekovnih pravničkih rukopisa u Dalmaciji – Dubrovnik*, 1972.) i doktorat (*Uloga franjevačkih samostana u urbanizaciji dubrovačkog područja*, 1974.). Oba mu je rada mentorirao ugledni hrvatski povjesničar umjetnosti prof. dr. Milan Prelog. U matičnoj je struci i na radnom mjestu napredovao redovno. Najprije je 1974. postigao zvanje znanstvenoga suradnika, potom je 1980. postao viši znanstveni suradnik, a 1987. izabran je u zvanje znanstvenoga savjetnika i, konačno, 1998. izabran je u ondašnje zvanje znanstvenoga savjetnika *drugi put*, tj. u trajno zvanje, svaki put u znanstvenom području humanističkih znanosti, u polju povijesti umjetnosti. Uža specijalnost fra Anđelka Badurine bio je srednji vijek: ikonografija, ikonologija, iluminirani rukopisi, samostanska arhitektura, urbanizam, hagiopografija te istraživanje hrvatskoga glagoljaštva u cjelini. Završio je osobne projekte *Illuminirani rukopisi u Hrvatskoj* (tiskano kao knjiga 1995. godine zasebno na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku u izdanju Kršćanske sadašnjosti i Instituta za povijest umjetnosti, a u sklopu serije *Monumenta artis Croatiae*) i *Hagiopografija Hrvatske* (objavljeno 2006. u izdanju Instituta za povijest umjetnosti i Kršćanske sadašnjosti u obliku kompaktnoga diska računalne baze podataka). Istraživao je u gotovo svim državnim i crkvenim arhivima u Hrvatskoj te u inozemstvu u Vatikanu, Veneciji, Beču i Budimpešti. Njegov je iznimno velik doprinos uređenju sakralnih zbirki te izradi niza elaborata za restauraciju i revitalizaciju oštećenih, napuštenih ili ostarjelih samostana i drugih zdanja u Hrvatskoj. Dakako, objavio je brojne radove i knjige (npr. *Illuminirani rukopisi u gradu Korčuli*, 1974.; *Porat – samostan franjevac trećoredaca 1480-1980*, 1980.; *Sakralni prostor tijekom povijesti i danas*, koaut., 1987.; *Uloga franjevačkih samostana u urbanizaciji dubrovačkog područja*, 1990.; *Boljunski glagoljski*

rukopisi: Kvaderna od dot cerkav boljunskeh, 1992.; *Datja i prijatja: primici i izdaci samostana franjevac trećoredaca glagoljaša u Martinščici na otoku Cresu*, 1995.; *Inventar samostana sv. Marije Magdalene u Portu na otoku Krku 1734. – 1878.*, 2013.), a uredio je – danas već kulturni – *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*. U mirovinu je otišao 2000. kao znanstveni savjetnik Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu. Fra Anđelko Badurina obnašao je različite dužnosti (tajnik, definator, kustos) u svom Trećem samostanskom redu svetoga Franje (*Tertius Ordo Regularis S. Francisci*). Više od četrdeset godina živio je u samostanu sv. Franje u Odri, gdje je bio višegodišnji gvardijan i ekonom. Jedan je od osnivača Teološkoga društva Kršćanska sadašnjost (TDKS) u Zagrebu, a bio je i član Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, Hrvatskoga arheološkoga društva, Bizantološke sekcije Razreda za društvene znanosti HAZU i dr. Nagrađen je 1996. godišnjom državnom nagradom za znanost za istaknuto znanstveno djelo (*Iluminirani rukopisi u Hrvatskoj*) u području humanističkih znanosti, a odlukom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana 1999. odlikovan je *Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića* za osobite zasluge u kulturi. Zbog iznimna doprinosa proučavanju hrvatske glagoljske baštine, Društvo prijatelja glagoljice u Zagrebu proglasilo ga je 2003. svojim počasnim članom.

Fra Anđelko Badurina bio je vrsni znalac srednjovjekovne povijesti umjetnosti, posebice iluminacije srednjovjekovnih rukopisa, te zaslužni istraživač hrvatskoga glagoljaštva i njegova franjevačkoga trećoredskoga ogranka. Najbolja uspomena na fra Anđelka ogledat će se u njegovim vrijednim knjigama i radovima, a prepoznatljivost po izrazitoj sažetosti u izričaju. Njegova djela *Iluminirani rukopisi u Hrvatskoj* i *Hagiotopografija Hrvatske* te nadasve njegov *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*, koji je koncepcijski osmislio sa svojim velikim prijateljem Brankom Fučićem, a ostvario sa svojim suradnicima (Marijan Grgić, Radovan Ivančević, Emilijan Cevc, Mitar Dragutinac, Dragutin Nežić, Doris Baričević), posve su originalna i još uvijek neprolazna vrijednost hrvatske kulture i osobito leksikografije. Njegova osobnost i jedinstvenost kao čovjeka i redovnika ostat će u dubokom pamćenju svih onih koji su ga znali i s njime surađivali.

Fra Anđelko Badurina, franjevac trećoredac glagoljaš i povjesnik umjetnosti, preminuo je u subotu, 14. prosinca 2013., u samostanu franjevac trećoredaca glagoljaša u Odri kod Zagreba u 79. godini života.

Mr. sc. fra Petar Runje (1938. – 2014.)

Petar Runje rođen je 9. svibnja 1938. u Karakašici kod Sinja. Otac Mate bio je radnik, a majka Ljuba rođ. Abram Vuletić domaćica. Osnovnu je pučku školu od 1945. do 1949. pohađao u rodnoj Karakašici. Osmogodišnje je gimnazijsko školovanje 1949. počeo u Sinju, a nastavio je 1950. kao sjemeništarc Trećega samostanskoga reda svetoga Franje u Splitu. Maturirao je 1958. u Zadru. Franjevački je habit obukao 1954. u Krku, gdje je proveo i godinu novicijata. Teološki je studij s duljim prekidom zbog vojne obveze pohađao od 1958. do 1965. na Rimokatoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, diplomiravši 1970. godine. Svečane je redovničke zavjete položio 1961. na Glavotoku, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1964. u Zagrebu. Kao svećenik Provincije franjevac trećoredaca glagoljaša vršio je mnoge službe. Najprije je bio odgojitelj sjemeništara u samostanu sv. Mihovila u Zadru (1965. – 1966.), a potom župnik u Bibinjama (1966. – 1967.). Između 1968. i 1977. bio je kapelan u trećoredskim župama i samostanima u Pittsburghu (Pennsylvania) i Astoriji (New York). Povratkom 1977. u domovinu imenovan je za tajnika Provincije franjevac trećoredaca glagoljaša (1977. – 1980.). Nakon toga, premješten je u Zadar, gdje je od 1980. do 1984. bio gvardijan samostana sv. Mihovila, a godinu dana i meštar novaka. Budući da se intenzivnije počeo zanimati za povijest glagoljaštva na hrvatskim prostorima, boravak u Zadru iskoristio je za rad u zadarskim arhivima.

Dana 9. lipnja 1989. fra Petar je izabran za savjetnika u Generalnoj kuriji Trećega samostanskoga reda svetoga Franje (TOR). Iako se pribojavao da će zbog te službe zapostaviti svoja istraživanja o glagoljaštvu, boravak u Rimu od 1989. do 1995. plodonosno je iskoristio za otkrivanje nepoznatih vrela i proučavanje rijetkih knjiga u Tajnom vatikanskom arhivu (*Archivum Secretum Apostolicum Vaticanum*), Vatikanskoj knjižnici (*Biblioteca Apostolica Vaticana*), Arhivu Generalne kurije Trećega samostanskog reda svetoga Franje i *Knjižnici Casanatense* (*Biblioteca Casanatense*) u Rimu.

Za boravka u Zadru upisao je poslijediplomski studij povijesti Filozofskoga fakulteta u Zadru Sveučilišta u Splitu, koji završava u ratne dane, 18. lipnja 1992., obranom magistarskoga rada s naslovom *O knjigama glagoljaša u zadarskoj nadbiskupiji koncem 14. i u 15. stoljeću*. Magistarski je rad objavio 1998. kao monografiju s naslovom *O knjigama hrvatskih glagoljaša*. Na izvandoktorskom je studiju istoga fakulteta prijavio doktorsku disertaciju s temom o pokorničkom pokretu i franjevcima trećoredcima glagoljašima od 13. do 16. stoljeća. Budući da je zbog objektivnih razloga nije stigao obraniti, rukopis je te vrijedne radnje s naslovom *Pokornički pokret i franjevci trećoredci glagoljaši (13. – 16. st.)* objavio 2001. kao knjigu.

Povratkom iz Rima 1995. fra Petar preuzima nuđene obveze u svojoj provinciji. Od 1997. do 2009. boravio je u Ogulinu. Bio je i gvardijan ogulinskoga

samostana Krista Kralja. Od 2009. pa gotovo do smrti živio je u samostanu sv. Franje Asiškoga u Krku.

Fra Petar Runje objavio je niz rasprava i članaka te čak dvanaest znanstveno-stručnih knjiga: *Prema izvorima* (1990.), *O knjigama hrvatskih glagoljaša* (1998.), *Pokornički pokret i franjevci trećoredci glagoljaši* (2001.), *Tragom stare ličke povijesti* (2001.), *Školovanje glagoljaša* (2003.), *Glavotok* (2005.), *Glagoljica u zadarskoj nadbiskupiji u srednjem vijeku* (2005.), *Tragom stare ličke povijesti* (prošireno izdanje, 2007.), *Franjevci trećoredci glagoljaši u Ogulinu* (2007.), *Duhovni život na zadarskim otocima u kasnom srednjem vijeku* (2008.), *Branka Perković* (2010.), *Prema izvorima II. Rasprave i članci o hrvatskim franjevcima trećoredcima glagoljašima* (2012.) i posmrtno *Fra Šimun Klimantović u svome vremenu* (2015.). Uza sve to, objavio je više od stotinu radova i članaka u domaćim i inozemnim izdanjima te je aktivno sudjelovao na mnogim znanstvenim skupovima.

Fra Petar je 1987. priredio drugo prošireno izdanje *Imenika preminulih redovnika Hrvatske provincije franjevac trećoredaca* jer je prvo izdanje fra Stjepana M. Ivančića izišlo davne 1910. u Zadru. Svojim je priložima upotpunio *Hrvatski franjevački biografski leksikon*. Od 1977. do 1980. bio je urednik *Vjesnika franjevac trećoredaca glagoljaša*. Za boravka u Rimu bio je član uredništva *Analecta Tertii ordinis regularis sancti Francisci*, službenoga časopisa Trećega samostanskoga reda svetoga Franje.

Fra Petar Runje, zaslužni franjevac trećoredac glagoljaš i hrvatski povjesničar nakon duge i teške bolesti preminuo je u samostanu franjevac trećoredaca glagoljaša u Odri kod Zagreba 16. prosinca 2014., u 77. godini života. Pokopan je u krčkoj fratarskoj grobnici samostana Svete Marije na Glavotoku.

Prof. dr. sc. fra Ilija Živković (1954. – 2015.)

Ilija Živković rođen je 26. svibnja 1954. u Bosanskoj Posavini u mjestu Kostrču (općina Orašje). Nakon osnovnoga školovanja koje pohađa u rodnom kraju, a završava u Zadru, pristupio je franjevcima trećoredcima glagoljašima, upisavši njihovu Klasičnu gimnaziju – Srednju školu za spremanje svećenika u Odri kraj Zagreba. Maturiravši 1973., ulazi u novicijat u Zadru te je redovničkim zavjetovanjem 1974. postao članom Provincije franjevac trećoredaca glagoljaša. Potom na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu upisuje filozofsko-teološki studij, koji diplomira 1980. godine kada je i zaređen. Visoko školovanje nastavlja u Rimu licencijatom (magisterijem) iz franjevačke duhovnosti i teologije (1983.) na Papinskom sveučilištu Antonianum (*Atheneum Pontificium Antonianum*) te-

mom o duhovnom i povijesnom razvoju *Pravila Trećega samostanskog reda* od početaka do pape Leona X. Nakon toga, cijelo je desetljeće od 1984. do 1994. djelovao u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je voditelj novoosnovane Hrvatske katoličke misije u Washingtonu (za područje Washington, Maryland i Northern Virginia) te Hrvatskoga kulturnoga i duhovnoga centra. Dolaskom u Ameriku nastavlja školovanje te je na Američkom katoličkom sveučilištu (The Catholic University of America) u Washingtonu 1990. magistrirao temom o strategijama roditelja u pokušaju utjecaja na ponašanje adolescenata iz psihologijskih znanosti. Na istom je sveučilištu 1993. doktorirao iz psihologije tezom o odnosu između roditelja i adolescenata u otvorenim i zatvorenim hrvatskim imigrantskim skupinama. Potom je tri godine bio predavač i istraživač na Georgetown University u Washingtonu, a 1994. izabran je za docenta na Institutu za neurologiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta Georgetown u Washingtonu (Neurological Institute - Faculty of Medicine, University of Georgetown in Washington). Fra Ilija je bio novinar i urednik te je radio u Glasu Amerike (Voice of America) više poslova: bio je spiker, novinar i prevoditelj u razdoblju od 1985. do 1992. godine, a nakon 1990. urednik je jutarnje emisije Glasa Amerike za Hrvatsku silno radeći na promidžbi Hrvatske i njezinu međunarodnom priznanju. Upravo je njegov rad „Pastoralna, socijalna, kulturna i politička djelatnost franjevac trećoredaca glagoljaša u Sjedinjenim Američkim Državama“, koji je objavljen u prošlogodišnjim Radovima ZHP-a (47/1: 137–163), nastao na temelju vlastita iskustva i proučavanja dostupnih dokumenata, a bio je predstavljen na našem skupu.

Povratkom 1994. u domovinu odmah je imenovan na nove službe. Postao je profesor psihologije na Katehetskom institutu Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje predaje kolegije *Psihologija religioznosti* i *Uvod u psihologiju*. Od 1994. pomoćnik je glavnoga tajnika Hrvatske biskupske konferencije, a od 1995. voditelj Tiskovnoga ureda Hrvatske biskupske konferencije. Uređivao je i Službene vijesti Hrvatske biskupske konferencije (HBK). Bio je profesor i na Visokoj teološko-katehetskoj školi u Zadru, a predavao je i na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Bio je član Komisije HBK-a „Iustitia et pax“ i Odbora HBK-a za medije, a nakon toga imenovan je za ravnatelja Informativne katoličke agencije (IKA) u Zagrebu. S te je funkcije razriješen na osobni zahtjev. Potom je tri godine od 1999. do 2001. bio i glavni direktor Hrvatskoga katoličkoga radija. U travnju 2001. bio je izabran za poglavara samostana franjevac trećoredaca u Odri kraj Zagreba. No, iste je godine fra Ilija doživio iznimnu čast, ali i veliku obvezu. Naime, 2. lipnja 2001. na 109. redovitom zasjedanju Generalnoga kapitula Franjevac trećoredaca u Rimu s izaslanicima iz 16 zemalja (Italije, Hrvatske, Španjolske, Francuske, SAD-a, Indije, Šri Lanke, Bangladeša, Filipina, Južne Afrike, Perua, Paragvaja, Brazila, Meksika i Švedske) fra Ilija je izabran za generala reda s mandatom od šest godina (2001. – 2007.). U službu generala reda uveo ga je nadbiskup Pier Silvano Nesti, tajnik Kongregacije za ustanove posvećenoga života

i družbe apostolskoga života. Treći je samostanski franjevački red u mandatu fra Ilije Živkovića imao 248 samostana i oko 950 redovnika.

Povratkom 2007. u Hrvatsku nastavlja svoju profesorsku djelatnost, držeći predavanja osim na spomenutim visokim učilištima još na Farmaceutsko-bioke-mijskom fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Visokoj školi za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti „Baltazar Krčelić“ u Zaprešiću i na tada novoosnovanom Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu.

Fra Ilija Živković autor je nekoliko knjiga: *Asimilacija i identitet. Studija o hrvatskom iseljeništvu u SAD i Kanadi* (suautori Željka Šporer i Duško Sekulić, Zagreb: Školska knjiga, 1995.), *Teme i interesi opće psihologije* (Zaprešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti „Baltazar Krčelić“, 2011.), *Osnovne teme socijalne psihologije. Skripta* (Zaprešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti „Baltazar Adam Krčelić“, 2012.) i *Temeljni koncepti socijalne psihologije* (Zaprešić: Veleučilište s pravom javnosti Baltazar, 2015.) te posmrtno (u pripremi) *Posljednji trenutci prije vječnosti. Teološko-bio-etički naglasci shvaćanja smrti i psihološko-duhovne intervencije namijenjene umirućima i ožalošćenima* (suautorica Suzana Vuletić, Zagreb: Hanza Media). Bio je glavni urednik opsežnih dokumentarnih monografija *Ranjena Crkva u Hrvatskoj. Uništavanje sakralnih objekata u Hrvatskoj (1991. – 1995.)* (1996.) i *Raspeta Crkva u Bosni i Hercegovini. Uništavanje katoličkih sakralnih objekata u Bosni i Hercegovini (1991. – 1996.)* (1997.) te njihovih prevedenih inačica: *The wounded church in Croatia. The destruction of the sacral heritage of Croatia (1991 - 1995)* (1996.), *Die verwundete Kirche in Kroatien. Die Zerstoerung des sakralen Bauerbes kroatiens (1991. - 1995.)* (1996.), *La Chiesa ferita in Croazia. Distruzione degli edifici sacri in Croazia dal 1991 al 1995* (1997.), *Die Gekreuzigte Kirche in Bosnie-Herzegowina. Die Zerstoerung von katholischen Sakralbauten in Bosnien-Herzegowina (1991. - 1996.)* (1997.). Uredio je i nekoliko drugih izdanja: *Hrvatska biskupska konferencija / Croatian Conference of Bishops* (1996.), *Hodočašće u znaku svjedočenja. Drugi pastoralni pohod Svetoga Oca Hrvatskoj, 2. – 4. listopada 1998.* (1999.) itd.

Franjevac trećoredac i profesor Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu dr. sc. fra Ilija Živković, poslije duge i teške bolesti, preminuo je 9. lipnja 2015. u Klinici za plućne bolesti Jordanovac u Zagrebu, u 62. godini života. Pokopan je 12. lipnja 2015. godine na zagrebačkom Mirogoju. Sprovodne obrede predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, uz nazočnost provincijala franjevac trećoredaca fra Nike Baruna, TOR, dekana Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta prof. dr. sc. Tončija Matulića te brojnih svećenika, redovnika, redovnica, pokojnikove rodbine, prijatelja, suradnika i dakako studenata.

Dr. sc. Svetlana Olegovna Vialova (1929. – 2015.)

Svetlana Olegovna Vialova (Светлана О. Вялова) rođena je 11. listopada 1929. u ondašnjem Lenjingradu, današnjem Sankt Peterburgu u Rusiji. U rodnom je gradu 1952. diplomirala studij povijesti na Državnom sveučilištu, na kojem je 1970. magistrirala slovakističkom temom iz „dugoga devetnaestoga stoljeća“ o društveno-ekonomskim odnosima i društveno-političkom pokretu u Slovačkoj u posljednjoj trećini XIX. stoljeća (*Социально-экономические отношения и общественно-политическое движение в Словакии в последней трети XIX века*). Doktorsku je disertaciju *Хорватская глаголическая письменность: источниковедческое исследование в историко-культурном аспекте (по рукописям РНБ)* (*Hrvatska glagoljska pismenost: istraživanje povijesnih izvora s kulturnopovijesnoga gledišta /na rukopisima Ruske nacionalne knjižnice/*), obranila 2003. na Institutu za povijest Ruske akademije znanosti u Sankt Peterburgu (Sankt-Peterburgskij institut istorii Rossijskoj akademii nauki). Ruska nacionalna knjižnica odmah joj je i objavila disertaciju kao knjigu (Sankt-Peterburg: Izdatel'stvo Rossijskoj nacional'noj biblioteki, 2003.).

Nakon studija radila je kao suradnica poznate paleografkinje i arhivistkinje A. D. Ljublinske na Državnom sveučilištu u Lenjingradu gdje je predavala povijest južnih i zapadnih Slavena, potom je vodila katalogizaciju opće povijesti u Knjižnici Ruske akademije znanosti, a neko vrijeme radila je i u Muzeju povijesti religija u Sankt Peterburgu. Od sredine 1970-ih pa do umirovljenja, ali i nakon toga, radila u Odjelu rukopisa i rijetkih knjiga Ruske nacionalne knjižnice u Sankt Peterburgu gdje je na koncu i stekla sva znanstveno-stručna zvanja zaključno sa zvanjem znanstvene savjetnice.

Priredila je katalog *Rukopisi sobraniya Ivana Berčića* (Vyp. 1. Leningrad: Ministerstvo kul'tury RFSR, 1982.), a potom i svoje životno djelo – kapitalno izdanje gradiva ne samo za povijest hrvatskoga glagoljaštva već i za paleoslavistiku općenito – *Glagoljski fragmenti Ivana Berčića u Ruskoj nacionalnoj biblioteci* (sv. I. Faksimili, II. Opisane fragmentov), koje je objavljeno 2000. u izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Ruska nacionalne knjižnice i Staroslavenskoga instituta.

Redovno je boravila u Hrvatskoj, posebice u Staroslavenskom institutu u Zagrebu, te je sudjelovala na znanstvenim skupovima, od kojih ističemo *Drugi hrvatski slavistički kongres* (Osijek, 1999.), *Znanstveni skup o Ivanu Milčetiću – književnom povjesničaru, filologu i etnologu* (Varaždin i Malinska, 2001.), *Glagoljica i hrvatski glagolizam – međunarodni znanstveni skupa povodom 100. obljetnice Staroslavenske akademije i 50. obljetnice Staroslavenskog instituta* (Zagreb – Krk, 2002.), *Peti hrvatski slavistički kongres* (Rijeka, 2010.), *Hrvatsko glagoljaštvo u europskom okružju* (Krk, 2012.), *Hrvatska ćirilična baština* (Zagreb, 2012.) i dr.

Iz osobne pak suradnje s dr. sc. Vialovom ističemo njezino sudjelovanje u radu međunarodnoga znanstvenoga skupa o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920. – 1999.) – „*Az grišni diak Branko pridivkom Fučić*” (Dubošnica – Malinska, 2009.) s referatom „Još jedan rukopis hrvatskoga pisca Jurja Črnića?”. Pop Juraj Črnić (Črnić; kraj 16. i početak 17. stoljeća – 1662.) poznat je kao autor triju glagoljskih zbirki tzv. *Postila*. U referatu i u kasnije tiskanom članku donesena je hrvatskoglagoljska isprava iz Ruske nacionalne knjižnice u Sankt Peterburgu, koja je datirana 25. studenoga 1635. i napisana Črnićevom rukom, čime je dr. sc. Vialova utvrdila da je Črnić bio hrvatskoglagoljski notar. Na međunarodnom je znanstvenom skupu *Trećoredska glagoljaška tradicija u europskom kontekstu* (Zagreb, 2013.) govorila o „Rukopisima franjevac trećoredaca glagoljaša u Ruskoj nacionalnoj knjižnici“, posebno istaknuvši zbornike fra Šimuna Klimantovića, fra Petra Milutinića i fra Andrije Čučkovića te javnobilježničke isprave fra Jurja Črnića, koji se čuvaju u Sankt Peterburgu (usp. Radovi ZHP-a 47 (2015) 1: 85–110).

Prema sudu profesorice Dubravke Sesar s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dr. sc. Svetlana Olegovna Vialova u ruskoj je slavistici „bila možda jedini nastavljaj jagičevske jezikoslovne tradicije i zasigurno najčvršća spona između ruske i hrvatske paleoslavistike“, te da je iz njezina „široka spektra znanstvenih interesa (povijest zapadnoslavenskih i južnoslavenskih jezika, rusko-slavenske kulturnopovijesne veze, ostavština europskih latinista u Rusiji...) za hrvatsku i svjetsku slavistiku najvažniji je i najopsežniji njezin opus posvećen hrvatskoj glagoljskoj baštini“.

Odlukom Predsjednika Republike Hrvatske dr. sc. Vialova odlikovana je 2011. godine Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi i iznimnoj promociji hrvatske glagoljske baštine u Republici Hrvatskoj i Ruskoj Federaciji. Na Šestom je hrvatskom slavističkom kongresu, koji bio održan od 10. do 13. rujna 2014. u Vukovaru i Vinkovcima, dobila je nagradu – medalju „Vatroslav Jagić“, koju Hrvatsko filološko društvo dodjeljuje zaslužnim inozemnim slavistima-kroatistima.

Ugledna ruska povjesničarka, slavistica i paleografkinja te istraživačica hrvatskoga glagoljaštva dr. sc. Svetlana Olegovna Vialova preminula je 29. srpnja 2015. u Sankt Peterburgu.

Ivan Botica i Tomislav Galović

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI 48

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase, sans-serif font.

ZAGREB 2016.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 48

Izdavač / Publisher

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača / For Publisher

Željko Holjevac

Glavni urednik / Editor-in-Chief

Hrvoje Gračanin

Izvršna urednica / Executive Editor

Inga Vilogorac Brčić

Uredništvo / Editorial Board

Bruna Kuntić-Makvić (stara povijest/ancient history), Zrinka Nikolić Jakus (srednji vijek/
medieval history), Hrvoje Petrić (rani novi vijek/early modern history), Željko Holjevac
(moderna povijest/modern history), Tvrtko Jakovina (suvremena povijest/contemporary history),
Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest/microhistory and local history),
Zrinka Blažević (teorija i metodologija povijesti/theory and methodology of history)

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Council

Denis Alimov (Sankt Peterburg), Živko Andrijašević (Nikšić), Csaba Békés (Budapest), Rajko
Bratož (Ljubljana), Snježana Buzov (Columbus, Ohio), Svetlozar Eldarov (Sofija), Toni Filiposki
(Skopje), Aleksandar Fotić (Beograd), Vladan Gavrilović (Novi Sad), Alojz Ivanišević (Wien),
Egidio Ivetić (Padova), Husnija Kamberović (Sarajevo), Karl Kaser (Graz),
Irina Ognyanova (Sofija), Géza Pálffy (Budapest), Ioan-Aurel Pop (Cluj),
Nade Proeva (Skopje), Alexios Savvides (Kalamata), Vlada Stanković (Beograd),
Ludwig Steindorff (Kiel), Peter Štih (Ljubljana)

Izvršna urednica za tuzemnu i inozemnu razmjenu /

Executive Editor for Publications Exchange

Kristina Milković

Tajnik uredništva / Editorial Board Assistant

Dejan Zadro

Adresa uredništva/Editorial Board address

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje / The Journal is published once a year

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na / The Journal in digital form is accessible at
Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“
<http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>

Financijska potpora za tisak časopisa / The Journal is published with the support by
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Časopis je indeksiran u sljedećim bazama / The Journal is indexed in the following databases:
Directory of Open Access Journals, EBSCO, SCOPUS, ERIH PLUS, Emerging Sources Citation
Index - Web of Science

Naslovna stranica

Iva Mandić

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Marko Maraković

Lektura

Samanta Paronić (hrvatski / Croatian)

Dražen Nemet (engleski / English)

Tisak

Tiskara Zelina d.d., Sveti Ivan Zelina

Naklada

250 primjeraka

*Časopis je u digitalnom obliku dostupan na Portalu znanstvenih časopisa
Republike Hrvatske „Hrčak“ <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

*The Journal is accessible in digital form at the Hrcak - Portal of scientific
journals of Croatia <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

RADOVI 48

ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU